

**Miejsce
na naklejkę
z kodem szkoły**

**PRÓBNY EGZAMIN MATURALNY
Z GEOGRAFII
POZIOM PODSTAWOWY**

Czas pracy 120 minut

Instrukcja dla zdającego:

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 13 stron (zadania 1 – 28) oraz barwną mapę.. Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin.
2. Odpowiedzi zapisz w miejscu na to przeznaczonym, przy każdym zadaniu.
3. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem.
4. Nie używaj korektora, a błędne zapisy przekreśl.
5. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie podlegają ocenie.
6. Podczas egzaminu możesz korzystać z lupy, ołówka, gumki linijki oraz prostego kalkulatora.
7. Wypełnij tę część karty odpowiedzi, którą koduje zdający. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora.
8. Na karcie odpowiedzi wpisz swoją datę urodzenia i PESEL. Zamaluj pola odpowiadające cyfrom numeru PESEL. Błędne zaznaczenie otocz kółkiem i zaznacz właściwe.

Życzymy powodzenia!

**GRUDZIEŃ
ROK 2007**

Za rozwiązanie
wszystkich zadań
można otrzymać
łącznie
50 punktów

**Wypełnia zdający
przed rozpoczęciem pracy**

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

PESEL ZDAJĄCEGO

--	--	--

**KOD
ZDAJĄCEGO**

Zadania od 1 do 9, wykonaj na podstawie załączonej mapy fragmentu Ziemi Kłodzkiej.

ZADANIE 1. [1p]

Korzystając z mapy, oblicz odległość w linii prostej między kościołami znajdującymi się w Szklarni i Pisarach. Zapisz obliczenia.

Miejsce na obliczenia:

Odpowiedź:

.....

ZADANIE 2. [1p.]

Odszukaj na mapie i wpisz do tabeli nazwy niżej opisanych obiektów.

l.p	Charakterystyka obiektu	Nazwa obiektu
1.	Miejscowość o zabudowie rozproszonej; w jej wschodniej części znajdują się źródła Nysy Kłodzkiej.
2.	Przełęcz górską pomiędzy Pątnikiem a Nowakiem.
3.	Najwyższy szczyt na zachód od Międzylesia.

ZADANIE 3. [2p.]

Oblicz, jaką różnicę wysokości musi pokonać turysta wędrujący na odcinku trasy od źródła Nysy Kłodzkiej (865 m.n.p.m.) na punkt widokowy znajdujący się na Kamiennym Garbie.

Wysokość punktu widokowego

Miejsce na obliczenia:

Odpowiedź:

ZADANIE 4. [2p.]

Podaj dwa walory przyrodnicze i dwa walory zagospodarowania turystycznego świadczące o dużej atrakcyjności turystycznej Ziemi Kłodzkiej.

Walory przyrodnicze:

1.
.....
2.
.....

Walory zagospodarowania turystycznego:

1.
.....
2.
.....

ZADANIE 5. [2p.]

Spośród szczytów: Bochniak, Kamienny Garb, Sieniec i Węglarka wskaż wzniesienie:

- a) na którym najwcześniej można zaobserwować górowanie Słońca dnia 21 III
- b) na którym dzień trwa najdłużej dnia 22 XII

ZADANIE 6. [1p.]

Oblicz temperaturę powietrza na Urwistej, jeśli na przystanku autobusowym u podnóża Góry Szubienicznej w Międzyzlesiu (444 m.n.p.m.) wynosi ona 15°C . Zapisz obliczenia.

Miejsce na obliczenia:

Odpowiedź:

ZADANIE 7. [1p.]

Na terenie Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego znajduje się dział wodny oddzielający zlewiska trzech mórz –Bałtyckiego, Północnego i Czarnego. Spośród niżej zamieszczonych określ, zaznacz to, które prawidłowo określa pojęcie zlewiska.

- a) obszar, z którego wody spływają dopływami do rzeki głównej,
- b) obszar, którego wody spływają do jednego zbiornika wodnego,
- c) obszar, w którym następuje czasowe zatrzymanie wody w zlewni, opóźniając jej odpływ do rzeki.

ZADANIE 8. [2p.]

W budowie geologicznej Śnieżnickiego Parku Krajobrazowego dominują:
gnejsy, łupki krystaliczne, bazalty, wapienie oraz dolomity.

Przyporządkuj wymienione powyżej skały do odpowiednich grup skał w zależności od ich powstania i wpisz w odpowiednie miejsca tabeli.

Skąły magmowe	Skąły osadowe	Skąły metamorficzne
.....
.....

ZADANIE 9. [3p.]

Podaj po jednym przykądzie konsekwencji ekonomicznych, społecznych i przyrodniczych rozwoju turystyki na terenie przedstawionym na mapie.

Konsekwencje ekonomiczne:

–
.....

Konsekwencje społeczne:

–
.....

Konsekwencje przyrodnicze:

–
.....

ZADANIE 10. [1p.]

Niżej podano konsekwencje ruchu wirowego i obiegowego Ziemi. Spośród nich zaznacz trzy, **które nie dotyczą** ruchu wirowego Ziemi.

- a) Spłaszczenie Ziemi przy biegunach,
- b) Następstwo dnia i nocy,
- c) Zjawisko dnia i nocy polarnej
- d) Działanie siły Coriolisa,
- e) Astronomiczne pory roku,
- f) Zmiana wysokości górowania Słońca.

ZADANIE 11. [1p.]

Pokaz sztucznych ogni w sylwestrową noc rozpoczyna się o północy czasu miejscowego (słonecznego) zarówno w Warszawie (52°N , 21°E), jak i Nowym Yorku (41°N , 74°W). Oblicz różnicę czasu dzielącą pokazy sztucznych ogni w Warszawie i Nowym Yorku.

Miejsce na obliczenia:

Odpowiedź:

ZADANIE 12. [2p.]

Uzupełnij tabelę, przyporządkowując poszczególnym typom genetycznym jezior właściwą im charakterystykę oraz odpowiedni przykład jeziora, dobierając je z niżej podanych.

Charakterystyka jeziora:

1. Jezioro charakteryzuje się dużą głębokością oraz wydłużonym kształtem. Strome brzegi jeziora wynikają z położenia w dolinie ryftowej.
2. Cechą charakterystyczną tego jeziora jest dość duża powierzchnia. Jezioro to stanowi pozostałość po dawnym morzu, które wskutek działalności procesów geologicznych straciło połączenie z wodami innych mórz i oceanów.
3. Jezioro posiada dużą powierzchnię, ale niezbyt dużą głębokość. Woda może być słona, ponieważ jezioro to powstało w wyniku odcięcia dawnej zatoki morskiej mierzeją.

Przykłady jezior:

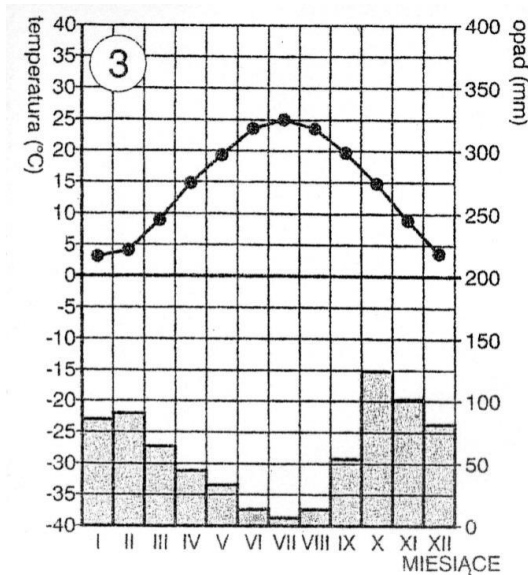
- A. Aralskie
- B. Tanganika
- C. Łebsko

Typ genetyczny jeziora	Charakterystyka jeziora	Przykład jeziora
Jezioro przybrzeżne		
Jezioro tektoniczne		
Jezioro reliktowe		

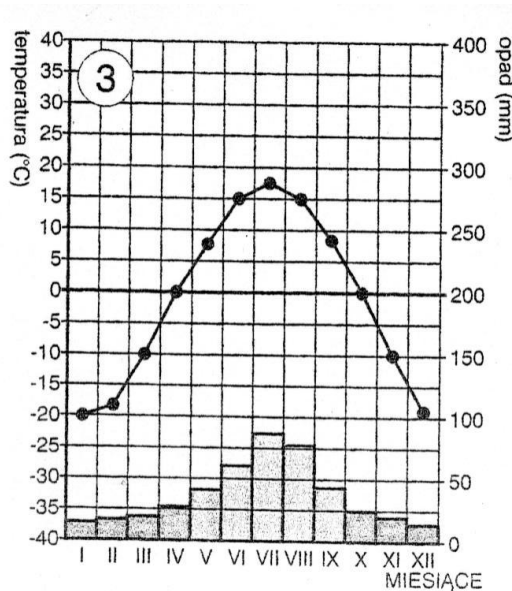
ZADANIE 13. [1p.]

Diagramy klimatyczne przedstawiają rozkład temperatury i opadów w ciągu roku na stacjach klimatycznych położonych w dwóch różnych strefach klimatycznych. Podaj nazwy stref klimatycznych oraz typów klimatu, w których położone są odpowiednio stacje A i B.

Stacja klimatyczna A.

Stacja klimatyczna B.

Stacja klimatyczna A

Stacja klimatyczna B

ZADANIE 14. [2p.]

Na podstawie diagramów klimatycznych przedstawionych w zadaniu 13. uzasadnij, w której stacji klimatycznej oznaczonej literami A lub B panują lepsze warunki dla potrzeb rozwoju rolnictwa. W uzasadnieniu podaj 3 argumenty.

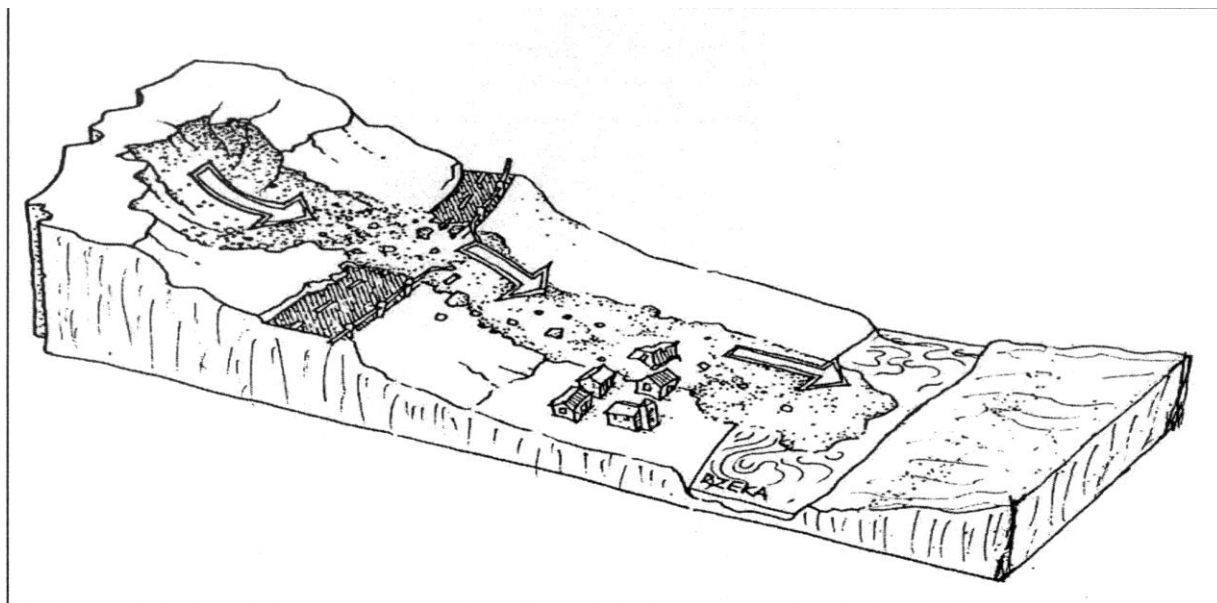
Lepsze warunki dla rozwoju rolnictwa występują w stacji klimatycznej oznaczonej literą

Uzasadnienie:

1.
2.
3.

ZADANIE 15. [3p.]

Zamieszczony niżej blokdiagram ilustruje pewien rodzaj procesu rzeźbotwórczego. Nazwij ten proces oraz podaj przykłady trzech jego konsekwencji przyrodniczych, społecznych lub gospodarczych.

1. Proces rzeźbotwórczy
2. Konsekwencje przedstawionego procesu rzeźbotwórczego:
 -
 -
 -

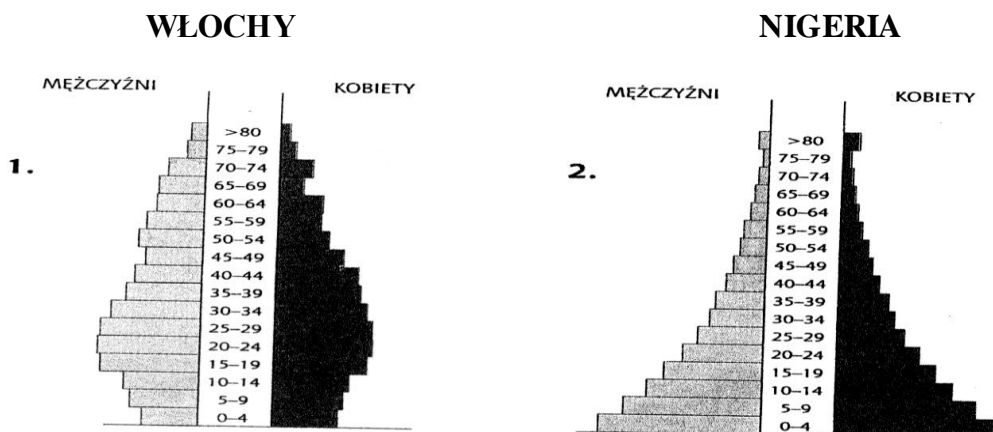
ZADANIE 16. [2p.]

Zaproponuj trzy przykłady działań, jakie należałoby podjąć, aby nie doszło do zniszczeń przedstawionych na blokdiagramie w zadaniu nr 15.

1.
2.
3.

ZADANIE 17. [2p.]

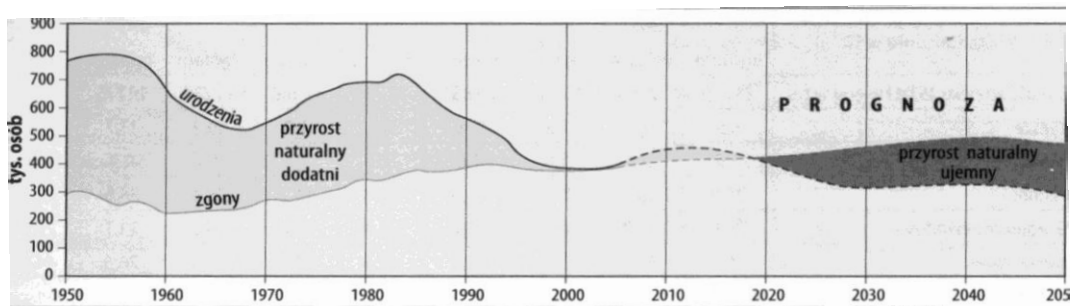
Zamieszczone niżej piramidy przedstawiają strukturę demograficzną ludności Nigerii i Włoch. Podaj trzy istotne różnice w strukturze demograficznej Nigerii i Włoch.

1.
2.
3.

ZADANIE 18. [2p.]

Zamieszczony niżej wykres przedstawia przyrost naturalny dla Polski w latach 1950 – 2050. Podaj po dwa problemy społeczne i gospodarcze wynikające z kształtowania się przyrostu naturalnego (prognozy) w Polsce w pierwszej połowie XXI wieku.

Problemy społeczne:

1.
2.

Problemy gospodarcze:

1.
2.

ZADANIE 19. [2p.]

Problem wzrastającego bezrobocia na świecie postrzegany jest jako jeden z istotniejszych problemów społecznych współczesnego świata. Przyczyn wzrostu bezrobocia upatrywać należy w przemianach demograficznych, gospodarczych oraz rozwoju cywilizacyjnym współczesnego świata. Przyporządkuj wymienionym w tabeli grupom państw właściwe im przyczyny występującego bezrobocia.

Przyczyny występowania bezrobocia:

- A. Upadek nierentownych przedsiębiorstw państwowych,
- B. Przenoszenie inwestycji i kapitału do krajów o niższych płacach i podatkach,
- C. Wysoki przyrost naturalny,
- D. Brak kapitału umożliwiającego tworzenie nowych miejsc pracy,
- E. Wprowadzanie nowoczesnych technologii produkcji, automatyzacja procesów produkcyjnych,
- F. Nieudolne, skorumpowane rządy,
- G. Niskie kwalifikacje osób w wieku produkcyjnym.

Kraje wysoko rozwinięte gospodarczo	Kraje Europy Środkowo - Wschodniej	Kraje o niskim poziomie rozwoju

ZADANIE 20. [2p.]

Przyporządkuj podane cechy rolnictwa typowe dla krajów słabo rozwiniętych oraz krajów wysoko rozwiniętych gospodarczo. Wpisz oznaczenia literowe we właściwym miejscu poniżej.

- A. Niska towarowość,
- B. Wysoki poziom kultury rolnej,
- C. Rozwinięty przemysł przetwórczy,
- D. Dominacja produkcji roślinnej nad zwierzęcą,
- E. Rozdrobnienie gospodarstw rolnych,
- F. Wysoki wskaźnik zatrudnienia w rolnictwie,
- G. Dominacja gospodarstw specjalistycznych.

Cechy rolnictwa krajów słabo rozwiniętych gospodarczo:,,,

Cechy rolnictwa krajów wysoko rozwiniętych gospodarczo:,,

ZADANIE 21. [2p.]

W tabeli przedstawiono przeciętne dzienne spożycie kalorii i białka na 1 mieszkańca w wybranych krajach świata.

kraje	wartość energetyczna w kcal			białko		
	ogółem	produkty roślinne	produkty zwierzęce	ogółem w gramach	pochożenia roślinnego	pochożenia zwierzęcego
		w %			w %	
Dania	3664	56	44	99,1	37	63
Holandia	3847	67	33	122	37	63
USA	3865	67	33	113	35	65
Indie	2395	93	7	58	84	16
Etiopia	2084	97	3	39	89	11
Nigeria	2114	97	3	43	88	12

a) Na podstawie danych zawartych w tabeli, wskaż trzy różnice w poziomie i strukturze odżywiania się ludności krajów wysoko i nisko rozwiniętych gospodarczo.

1.
2.
3.

ZADANIE 22. [2p.]

Zaproponuj trzy działania, mające na celu likwidację zjawiska głodu występującego na powierzchni Ziemi.

1.
2.
3.

ZADANIE 23. [2p.]

Wyjaśnij, podając trzy argumenty, dlaczego pogłębianie się różnic rozwojowych między najbogatszymi a najuboższymi krajami świata jest największym problemem współczesnego świata.

1.
2.
3.

ZADANIE 24. [3p.]

Na podstawie tekstu źródłowego dotyczącego procesów restrukturyzacji i posiadanej wiedzy wykonaj polecenia:

„Doświadczenia wskazują, że restrukturyzacja starych okręgów przemysłowych jest procesem długotrwałym. Charakterystyczne pod tym względem jest Zagłębie Ruhry, w którym proces restrukturyzacji górnictwa węglowego, zapoczątkowany w drugiej połowie lat 50., trwa nadal. W latach 1956 – 1995 liczba kopalń zmniejszyła się z 220 do 14, liczba zatrudnionych w nich pracowników zmniejszyła się z 640 tys. do 60 tys. Udział górnictwa i hutnictwa w ogólnym zatrudnieniu zmalał ponad dwukrotnie, głównie na rzecz przemysłu elektromaszynowego i usług, w tym również przemysłu wysokiej techniki. Ich rozwój stał się możliwy m. In. Dzięki znacznej poprawie jakości środowiska. Nie rekompensował on jednak ubytku miejsc pracy w przemysłach tradycyjnych.”

A. Wieloński, Geografia przemysłu, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2000

a) Określ, na podstawie tekstu źródłowego, na czym polega proces restrukturyzacji przemysłu.

.....
.....

b) Podaj po dwa pozytywne i negatywne skutki restrukturyzacji przemysłu.

Pozytywne skutki restrukturyzacji przemysłu:

1.
2.

Negatywne skutki restrukturyzacji przemysłu:

1.
2.

ZADANIE 25. [2p.]

96 % produkowanej w Polsce energii pochodzi z elektrowni ciepłych. Przedstaw trzy konsekwencje przyrodnicze takiej struktury produkcji energii w naszym kraju.

1.
.....
2.
.....
3.
.....

ZADANIE 26. [1p.]

Zgodnie ze strategią przyjętą przez Unię Europejską, udział produkcji energii z odnawialnych źródeł energii w Polsce powinien wzrosnąć do 12 % w 2010 roku. Wymień trzy rodzaje odnawialnych źródeł energii, które mogą być wykorzystywane w naszym kraju do produkcji energii.

1.
2.
3.

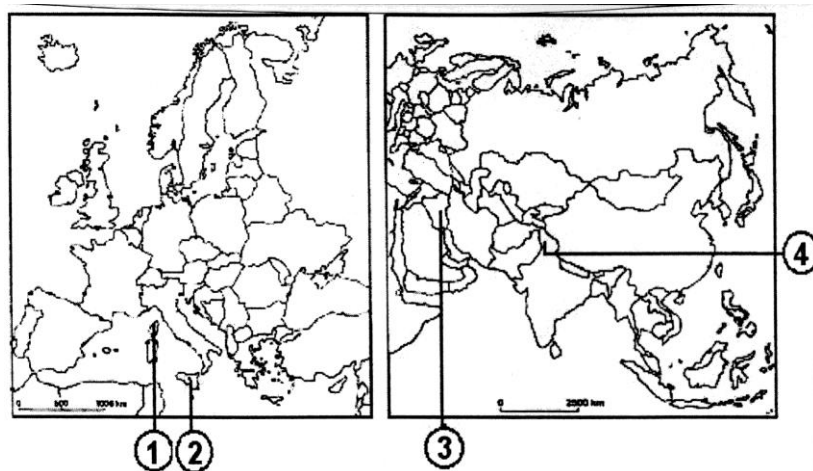
ZADANIE 27. [1p.]

Udział żeglugi śródlądowej w transporcie towarów w Polsce jest niewielki i wynosi 0,5 % łącznej masy przewozu towarów. Spośród niżej podanych określ, zaznacz przyczyny niewielkiego znaczenia żeglugi śródlądowej w naszym kraju.

- a) Duże wahania stanu wód w rzekach,
- b) Brak regulacji największych polskich rzek,
- c) Długi czas przewozu towarów,
- d) Wysoka koszty przewozu towarów, w przeliczeniu na 1 kg masy towarów,
- e) Liczne zapory utrudniające żeglugę barkami.

ZADANIE 28. [2p.]

Na mapie konturowej zaznaczono miejsca występujących konfliktów. Uzupełnij tabelę, przyporządkowując wybranym konfliktom odpowiedni numer zaznaczony na mapie oraz podając ich przyczyny.

Numer na mapie	Miejsce konfliktu	Przyczyny
	Irak	
	Kaszmir	
	Korsyka	

BRUDNOPIS: